

Collegebericht

Datum	4 februari 2020
Onderwerp	Stand van zaken ontwikkelprogramma Participatie
Aanleiding	Tbv vast agenda punt commissie SL
Portefeuillehouder	A Van der Have

Ontwikkelprogramma participatie Wij maken Heemstede: stand van zaken

In deze notitie wordt kort weergegeven wat de stand van zaken is met betrekking tot het ontwikkelprogramma participatie en de vervolg stappen zijn.

De gemeente Heemstede wil samen met inwoners, bedrijven en organisaties de Heemstedse samenleving vormgeven. We willen hun initiatieven faciliteren en actief samenwerken bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Ook de samenleving zelf vraagt hierom: mensen willen meedenken, meedoen en meebeslissen. En ook vanuit de nieuwe Omgevingswet worden nieuwe eisen gesteld. Participatie is daarom een belangrijk onderwerp in Heemstede. Jaarlijks voert de gemeente tientallen formele (wettelijke inspraak) en informele participatietrajecten uit. Participatie is nooit een doel op zich, maar altijd een middel om een beter resultaat te bereiken voor de opgaven waarvoor we staan.

Gedurende opeenvolgende collegeperiodes is en wordt er hard gewerkt aan het stap-voor-stap verbeteren van het participatieproces. In de vorige collegeperiode lag de nadruk op het opdoen van kennis en ervaring met nieuwe vormen van participatie.

Ontwikkelprogramma participatie

Vanuit het motto 'Wij maken Heemstede' ligt deze collegeperiode de focus op:

- Het verdiepen van kennis en ervaring over participatie en nieuwe vormen van democratie;
- Het op basis hiervan ontwikkelen en in de praktijk toepassen van concreet participatiebeleid;
- Het stimuleren van inwoners- en buurtinitiatieven.

Er is een programma opgesteld waarbinnen parallel lopende, op elkaar afgestemde ontwikkelsporen gevolgd worden.

Het traject is gestart in 2019 met een bijeenkomst voor raadsleden en inwoners met verschillende voorbeelden uit andere gemeenten in Nederland. Vanuit deze startbijeenkomst is een groep van inwoners, raadsleden en ambtenaren aan de slag gegaan.

Doel is om samen te ontdekken welke vormen van participatie en vernieuwende democratie passen bij Heemstede. Het samen ontwikkelen en experimenteren staat centraal. De bijeenkomsten van deze werkgroep lopen als een rode draad door het afgelopen jaar en zullen ook in 2020 worden voortgezet. Binnen dit traject wordt ook meegenomen hoe de jeugd beter betrokken kan worden. De ervaringen en kennis van deze groep vormt ook de input voor de ontwikkeling van een aantal producten.

Collegebericht

Uitbreiden stimuleringsbudget

Er is budget beschikbaar gesteld dat door Heemstedenaren gebruikt kan worden voor kleinschalige initiatieven die bijdragen aan de betrokkenheid van inwoners bij hun straat, buurt, kern of de hele gemeenschap. Zelf regie voeren en eigenaarschap staan daarbij centraal. Er zijn in 2019 spelregels en toewijzingscriteria opgesteld hoe en onder welke voorwaarden hiervan gebruik gemaakt kan worden. Sinds de start in 2019 is de weg naar dit budget goed gevonden: er zijn meer dan 20 aanvragen ingediend waarvan een groot aantal is gehonoreerd. Vanwege dit succes wordt voorgesteld het budget hiervoor voor twee jaar te verruimen en zijn op basis van de ervaringen de spelregels aangepast waardoor ook inwonersinitiatieven tussen de € 3000,- en € 6000,- kunnen worden gefaciliteerd.

Planning:

- *2019 gestart met Stimuleringsbudget en spelregels*
- *commissie Samenleving/raad februari 2020; uitbreiding Stimuleringsbudget*

'Heemstede maakt het mogelijk'

Omdat Heemstede ook grotere initiatieven wil kunnen ondersteunen wordt aan de raad gevraagd ook hiervoor budget beschikbaar te stellen; € 150.000,-. 'Heemstede maakt het mogelijk' is een intern budget voor twee jaar om grotere en langer lopende bewoners initiatieven die meer begeleiding en facilitering vanuit de gemeente nodig hebben te ondersteunen. Het gaat dan om onvoorziene initiatieven die buiten de begrotingscyclus naar voren komen. Of lopende initiatieven die wel in de begroting zijn opgenomen maar een andere richting uitgaan. Daar is nu geen geld voor waardoor het gevaar bestaat dat deze vastlopen en de energie bij de indieners weglekt. Een dergelijk budget maakt het dus mogelijk om te ondersteunen naast/over de bestaande organisatiestructuren en budgetschotten heen. Zo sluiten we aan bij de leefwereld van onze inwoners die een ander tempo en ritme kennen dan de systeemwereld van de overheid.

Planning:

- *commissie Samenleving/raad februari 2020; raadsbesluit budget Heemstede maakt het mogelijk*

Participatiebeleid:

De afgelopen periode hebben inwoners, organisaties en het gemeentebestuur met elkaar nagedacht over de vraag waaraan de Heemstedse participatie moet voldoen en welke vormen daarbij passen. Er zijn onder andere enquêtes en straatinterviews gehouden en themabijeenkomsten georganiseerd. De volgende stap is het vertalen van deze input, samen met de eerder geleerde lessen uit de vorige collegeperiode, naar concreet participatiebeleid.

Dit beleid moet een praktische leidraad bieden voor inwoners, raadsleden, bestuurders en ambtenaren. In het participatiebeleid komen de volgende onderdelen aan de orde: denkkader en vormen van participatie, wat past bij Heemstede, werkwijze en rollen raad, bestuur en organisatie. Hierbij worden ook de gestelde eisen vanuit de nieuwe Omgevingswet betrokken.

Voor de vormgeving van het participatiebeleid wordt tevens bekeken of en op welke wijze op de landelijke ontwikkeling m.b.t. *Right to challenge (R2C)* kan worden aangesloten. Bij R2C kunnen bewoners taken van gemeenten overnemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper of anders

Collegebericht

te kunnen doen. Minister Ollongren heeft aangegeven de mogelijkheid voor R2C te willen verankeren in de gemeentewet.

Planning:

- 2e kwartaal van 2020; Participatiebeleid

Initiatieven website:

Begin 2020 is de website 'Wij Maken Heemstede' gelanceerd. Deze website geeft inzicht in de initiatieven en projecten die spelen in Heemstede en hoe je mee kan doen. Het gaat daarbij om (buurt)initiatieven van inwoners, ondernemers en organisaties die bijdragen aan meer cohesie, duurzaamheid, veiligheid, maatschappelijke betrokkenheid en leefbaarheid in de wijk.

Planning:

- reeds online.

Budget

In de commissie Samenleving van december zijn vragen gesteld over de beschikbare budgetten m.b.t. participatie. Hieronder een overzicht.

Reeds vastgesteld in begroting	Begroting 2019	Begroting 2020	I/S	Opmerkingen
Ontwikkelprogramma participatie; proceskosten	25.000		I	
Ontwikkelprogramma participatie; communicatie	15.000		I	
Programmamanager Participatie 0,5 fte	40.000	40.000	S	
Stimuleringsbudget (programma 0, subtaakveld 00106 Participatie)	25.000	25.000	S	
Reserve nieuwe initiatieven 2018-2022	200.000		I	Reserve ingesteld voor 4 jaar. Zie BBV die SL feb 'Uitbreiding stimuleringsbudget' en budget 'Heemstede maakt het mogelijk'.